

43. Wielki Post – czas nawrócenia i przebaczenia w rodzinie

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- przybliżenie do tajemnicy Chrystusa, przynoszącego orędzie prawdy i wolności, wzywającego do nawrócenia.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- po lekcji definiuje pojęcia postu i Wielkiego Postu;
- wyjaśnia znaczenie praktyk wielkopostnych: rekolekcji, Gorzkich Żali, Drogi Krzyżowej.

3. POJĘCIA, POSTACI

- post,
- Wielki Post,
- rekolekcje,
- Gorzkie Żale,
- Droga Krzyżowa.

4. WARTOŚCI

- kształtowanie postawy przebaczenia jako warunku rozkwitu miłości w rodzinie.

5. SCHEMAT LEKCJI

- wyjaśnienie pojęcia postu i Wielkiego Postu,
- znaczenie praktyk wielkopostnych: rekolekcje, Gorzkie Żale, Droga Krzyżowa.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie

Okres Wielkiego Postu trwa 40 dni i rozpoczyna się od Środy Popielcowej. Na znak podjęcia pokuty i przystąpienia do nawrócenia kapłan posypuje głowy wiernych popiołem, wypowiadając przy tym słowa: „Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię” lub „Prochem jesteś i w proch się obrócisz”. Podczas Wielkiego

Postu naszą uwagę koncentrujemy wokół męki, drogi krzyżowej i śmierci Jezusa. Dziękujemy Chrystusowi Ukrzyżowanemu za dar zbawienia, za życie ofiarowane za nas, za bezgraniczną miłość, jaką nas darzy. Dlatego też czas Wielkiego Postu nakłania nas do dziękczynienia i przemiany naszych serc.

Metoda – zestawienia. Każda osoba otrzymuje kartę pracy z zestawieniami. Należy połączyć strzałkami dni Wielkiego Tygodnia z odpowiednimi wydarzeniami (załącznik 1). Po zakończonej pracy nauczyciel prosi wybranych uczniów o przeczytanie właściwych powiązań pojęć z ich opisem.

Podsumowanie: Wielki Post, wiąże się z przeżywaniem męki Chrystusa. Jest to wyjątkowy czas, bo poprzedza najważniejsze święto chrześcijańskie, jakim jest zmartwychwstanie Pana Jezusa. Podczas Wielkiego Postu wynagradzamy Jezusowi mękę poprzez uczestnictwo w: rekolekcjach, Gorzkich Żalach i Drodze Krzyżowej. Gorzkie Żale to rodzaj polskiego nabożeństwa eucharystycznego ku czci Męki Pańskiej sprawowanego w niedzielę. Natomiast Droga Krzyżowa jest odprawiana w każdy piątek Wielkiego Postu.

Rozwinięcie tematu

Metoda – test luk. Nauczyciel dzieli uczniów na pięć grup i rozdaje im karty z nazwami poszczególnych stacji Drogi Krzyżowej (załącznik 2). Zadaniem uczniów jest uzupełnienie brakujących wyrazów w tych nazwach. Po zakończonej pracy kolejno przedstawiciele grup odczytują poprawne nazwy stacji.

Podsumowanie: Droga Krzyżowa dotyczy procesu skazującego, męki i śmierci Jezusa. Składa się ona z czternastu stacji dokładnie opisujących mękę Jezusa. Czasami dodaje się stację piętnastą: *Zmartwychwstanie Jezusa*, aby zaakcentować, że Męka Jezusa nie kończy się na Jego Śmierci i złożeniu do grobu. Dzieło Odkupienia zostało zakończone Zmartwychwstaniem Jezusa.

Zakończenie

Czas Wielkiego Postu przygotowuje na święta Zmartwychwstania Pańskiego przez nabożeństwa Gorzkich Żali, Drogi Krzyżowej. To czas rozważań męki Jezusa Chrystusa. Czas uświadomienia ciężaru naszego grzechu i pobudzenia do aktów umartwiania i nawrócenia. Rekolekcje wielkopostne sprzyjają ewangelicznej rewizji życia, zwłaszcza wobec Boga, najbliższych i samego siebie, przy uwzględnieniu postawy przebaczenia i zadośćuczynienia. Przykazania kościelne mobilizują też wiernych do przystąpienia do spowiedzi i przyjęcia Komunii Świętej oraz zmiany życia duchowego na lepsze.

Notatka

Czas Wielkiego Postu, jako okres liturgiczny w Kościele, nawiązuje do: czterdziestodniowego postu Jezusa na pustyni, wędrówki narodu wybranego przez pustynię. Jest to czas walki ze słabością, a dla katechumenów intensywny okres przygotowania do Chrztu Świętego. W Wielkim Poście odprawiamy nabożeństwa takie jak: Droga Krzyżowa i Gorzkie Żale. Wpatrywanie w krzyż Chrystusa ma nam uświadomić ciężar naszego grzechu i pobudzać do aktów umartwienia oraz nawrócenia. Podstawowymi dobrymi uczynkami zawsze, a w szczególności w Wielkim poście są: jałmużna, post i modlitwa.

Korelacja z edukacją szkolną:

- a) etyka – zadośćuczynienie bliźnim za popełnione błędy,
- b) wiedza o społeczeństwie – naprawienie wyrządzonych krzywd innym osobom,
- c) wychowanie do życia w rodzinie – konieczność przebaczenia w relacjach z bliskimi,
- d) język polski – interpretacja wiersza ks. J. Twardowskiego *Naucz się dziwić* w kontekście tajemnicy Boga.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Metoda – *komiks* złożony z czternastu stacji, ukazujący Drogę Krzyżową Jezusa.

Rachunek sumienia w kontekście zachowań wobec najbliższych.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA

I opowiedział taką przypowieść: „Miał ktoś figowiec zasadzony w swojej winnicy. Przyszedł, aby poszukać na niej owocu. Jednak nie znalazł. Powiedział więc opiekunowi ogrodu: «Oto od trzech lat przychodzę, by szukać na tym figowcu owocu i nie znajduję. Wykop go. Po co ma również tę ziemię czynić bezużyteczną!» On na to mu rzekł: «Panie, zostaw go jeszcze na ten rok, żebym go okopał i dorzucił nawozu. Może potem wyda owoc. Jeśli nie, każesz go wyciąć»”. (Łk 13, 6-9).

43. Wielki Post – czas nawrócenia i przebaczenia w rodzinie

Załącznik 1

Wielka Sobota	Proces skazujący Jezusa na śmierć. Droga krzyżowa, śmierć na krzyżu. Jezus złożony do grobu.
Niedziela Palmowa	Jezus leży w grobie.
Wielki Czwartek	Uroczysty wjazd Jezusa do Jerozolimy i obwołanie Go Królem.
Wielki Piątek	Ostatnia Wieczerza, pojmanie Jezusa, więzienie w ciemnicy.

Załącznik 2

Uzupełnij nazwy stacji

DROGA KRZYŻOWA JEZUSA

- Stacja 1 – Skazanie..... ,
Stacja 2 – ..... na ramiona,
Stacja 3 – ..... upadek ..... ,
Stacja 4 – ..... z Matką,
Stacja 5 – ..... z Cyreny ..... ,
Stacja 6 – ..... twarz ..... Jezusowi,
Stacja 7 – Drugi ..... ,
Stacja 8 – ..... płaczące..... ,
Stacja 9 – ..... Jezusa,
Stacja 10 – ..... z szat ..... ,
Stacja 11 – Przybicie..... ,
Stacja 12 – ..... na krzyżu,
Stacja 13 – Jezus..... ,
Stacja 14 – ..... do grobu.

ZMARTWYCHWSTANIE JEZUSA